

Filiala posvečena sv. Ahaciju.

Orientacija pravilna. Cerkev stoji na gričku v n.v. 288 m.

Viri in literatura: Farna kronika iz Šentjurja.

Cerkev sestavljajo: prizmatičen zvonik, pravokotna ladja, kateri je na jugu prizidana 3/8 zaključena kapela enake višine, na vzhodu pa malce ožji in višji prezbiterij s posnetimi ogali, na katerega se na jugu naslanja pritlična zakristija. Gradnja je kamenita, ometana; strehe s edlasta, strešaste, opečne; zvonikova osemstrana piramidasta, škrljeva.

Zunanjščina: Pristrešen talni zidec obteka vso stavbo, medtem ko je malta^{sti}~~na~~, deloma profiliran fabion, mestoma uničen. Sicer so stene nerazčlenjene. Zvonik ima v zapadni steni polkrožno zaključeni portal s toskansko členitvijo nekaj malih pp linic ter biferne, polkrožno zaključene zvonove line. Na zapadni lini je letnica 1929, ko je bila zunanjščina obnovljena. Zvonik obteka raven žlebast fabion s kamenitimi preprostimi bruhači, zaključujejo pa trikotna čela z urnimi kazališči in žlebastimi venčnimi zidci. V južni ladji-steni steni je pp portal s profilirano preklado ter malo luneta-sto okno, sledi kapela s pp oknoma v obeh podolžnicah ter ponovno ladja s pp oknom v polkrožno zaključenem, poglobljenem polju. Vratnice južnega portala imajo na pločevinastem oboju z žebli sestavljene črke F P (Franc Pisanec) in A D. Severna ladjina stena ima v vzhodni polovici pp okno v polkrožno zaključenem, poglobljenem polju, v zapadni pa preprosto pp okno. Zakristija ima preprost pp portal v zapadni in kvadratno okno v južni steni. Prezbiterij osvetljujeeta pp okni z lunetama v obeh podolžnicah ter okrogla lina v zaključnici.

Notranjščina: Zvonica je kapasto obokana ter se široko odpira v ladjo. V nj

je stopnišče na empero, ki je v zvonikovem prvem nadstropju, katerega proti ladji omejuje polna, zidana ograja.

Tlak je kamenit, v stopnico višjem prezbiteriju in kapeli črno-belcementen, v zvonici in zakristiji pa opečen. Ladjine stene členijo 3 pari pilslopov z oprogami, ki nosijo banjo s 3 pari plitvih sosvodnic. V kapelo vodi iz slopov in polkrožnega zaključka sestavljeni slavolok, Kapeline podolžnice poživilja greda, pokriva pa jo prečna banja s trostranim zaključkom. Prezbitrij členijo 3 pari pilstrov, pokriva pa potlačena kupola z 2 + 1 parom sosvodnic, ki je preprosto, dekorativno poslikana. Vhod v zakristijo je preprost, pravokoten. Zakristijo pokriva križni obok. Cerkevna notranjščina je bila obnovljena leta 1959.

Oprava: Glavni oltar je neoromanski izdelek kiparja Urbana Tergovica iz Škofje Loke iz l. 1869. Je bp. V njem sta kipa sv. Petra in Kozmijana, ki sta kvalitetni, toda predelani baročni deli.

Levi stranski oltar je posvečen sv. Ani. Ima zidano menzo, v prostor stopajočo predello, nastavek sestavljen iz 2 kaneliranih stebrov in ravne golše grede s kriloma ter atiko, katero tvori slika Immaculate, obdana z bogatim akantom. Nastavek flankirata ušesi iz akanta in jajčnika. V srednji niši je kip Ane z Marijo. Oltar je nerodno poslikani primer zlatega oltarja iz konca 17. stol., katerega ornamentika (fruktoni na stebrih, jajčnik, akant) še kaže na 2. pol. 17. stol. Oltar sv. Lovrenca je v baročni tradiciji uveden izdelek sredine 19. stol. Za oltarjem se nahaja preprosta slikarija, ki je včasih fungirala kot nastavek. Kipa sv. Florijana in Lenarta sta menda še baročna, le nekoliko predelana.

Prižnica je zanimiv, preprost primerek našega rešbarstva iz začetka 18. stol. Je brez baldahina, kancelo pa nosijo 3 školjkasti motivi. Orglje se delo Franca Naraksa iz l. 1876.

Oprema: V zakristiji je relikviar s poznobaročnim nastavkom. Ostalo je bp.

Zvonik: Ima ~~napien~~ 3 zvonove: prvi je železen KID-ov iz l. 1923, drugi ima zgoraj napis: NICOLAUS BOSET CILLEAE ME FUDIT ANNO 1691, spodaj pa fruktonski venec z reliefi Boštjana, Marije z Jezusom, Miklavža in Urbana, tretji je najmlajši in baje iz gradu Rifnika. Zgoraj ima napis GLORIA IN EXCELSIS DEO MDCXLVII, spodaj v krogih komponirane reliefe Golgate in zvoma z monogramom NB (Nikolaj Boset?). Sicer je zvon enotne gradnje.

Podstrešje: Na zvoniku je sled prvotne strehe, ko je bila cerkev še krita in zato nekoliko nižja. Obok je kamenit. Kapela in zakristija sta poznejša dozidka.

Resume: O cerkvi ni nobenih podatkov, vendar jo lahko datiramo v 2. pol. 17. stol. Včasih so se okoli cerkve vsili na dan sv. Ahacija sejmi, ki so jih pa pozneje prestavili v Šentjur. Takrat je cerkev imela zvonik, precej nižji, ravno stropano ladjo in prezbiterij. Leta 1777. (cerkveni računi) so ladjo dvignili ter obokali. Takrat so verjetno prizidali kapelo, še verjetneje pa je, da so kapelo pozidali že preje in da so tedaj dvignili le ladjo do njene višine. Zadnji prizidek je zakristija ter vdolana pevska empora iz l. 1871. Na slavaloku so se l. 1902. nahajale letnice 1777, 1795 in 1847, ki mogoče označujejo etape v razvoju ter preproste stavbe.

Okolica: Okoli cerkve se vidijo sledovi ovalnega pokopališkega zidu. Tu je bilo pokopanih v začetku 19. stol 10 Napoleonovih vojakov.

Konservatorske opombe: Cerkvena zunanjščina je zelo razkrušena, sicer pa je streha in notranjščina v redu.

J.Čurk: Celjska topografija) Šentjur), rkp. str. 102, 102, zapiski 1960